

DOBROGEA JUNTA

POLITICA, ECONOMICA, LITERARA. — INDEPENDENTA, ZILNICA

Director: CONST. N. BARRY

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE
Pe un an Lei
Pe jumătate an —
REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Str. SEBASTIAN VILANOV No. 23
CONSTANTA
Anunturile se plătesc d. la țară
Măsurilele au se l. creștă
Telefon 91/3

Intensificarea producției agricole în Dobrogea

Ocupându-se într-unul din numerele noastre trecute de campania electorală care a frământat toate straturile sociale, învrăbind clasele și alinând pe unii contra altora, am încheiat acel articol cu adăugirea că refacerea averilor și gospodăriilor noastre distruse, nu are nimic de câștigat din campaniile politice pe cari noi dobrogenii trebuie să le lăsăm pe ultimul plan închinându-ne toate puterile unei campanii de muncă rodnică, atât de necesară mai ales acum, când nevoia producției se simte mai mult ca oricând.

Este îndobroșat recunoscut faptul, că, dela război încoace, teroriști înținse ale provinciei noastre au rămas necultivate, datorită lipsei de unele agricole, de vite de muncă și de sămânță, de care au simțit atât nevoia dobrogenii, completamente ruinate în urma exodului prin Moldova, alții jefuiți de armatele inamice cari pe unde au trecut au lăsat în urmă-le numai jale și deszădejde.

O singură instituție din Dobrogea, și anume Casa de Impromut pe gaj din Constanța, și-a cunoscut menirea pentru care a fost creată, de a ajuta realmente pe agricultori să și refacă gospodăriile, vitele și uneltile de muncă, contribuind în cea mai mare măsură la mărirea producției agricole și la stimularea agriculturii la o muncă încordată, prin tot felul de avantaje oferite acestora, cum printre altele a fost scutirea de taxele de contiguitate. Toate celelalte instituții ale Statului, conduse de un îngust spirit al politicii de partid, au lucrat în decursul anilor dela război încoace numai în interesul și spre căpătunierea partizanilor politici, în dauna interesului general.

Campania de muncă pentru refacerea Dobrogei, a fost întreprinsă cu folos numai de Casa de Impromut pe gaj, care a avut norocul să fie condusă de un modest slujbaş, d-l Ilie Mecu; d-sale i se datorează actuala stare de producție agricolă din Dobrogea, care pe zi ce trece înfloresce, având perspectiva ca foarte curând să atingă producțiunea de dinainte de război.

Nu este în intenția noastră să aducem aici elogiul d-lui Ilie Mecu, care își sacrifică sănătatea lucrând Dominic și sărbători, zi și noapte, pentru refacerea Dobrogei și a dobrogenilor. Ne îndepălinim însă o datorie profesională înregistrând fapte ce trebuie imitate de către toți aceia în vinele cărora curge sânge românesc.

Prin d-l Mecu agricultorii din județul Constanța au exportat acum doi ani 1500 vagoane cereale, beneficiind de scutirea taxelor de contiguitate; anul trecut au exportat 1800 vagoane, iar astăzi li se distribuie orz, o vază și porumb pentru înalămânțari cu 220 lei, pe când prețul pieței este de 90 lei. Doamenii, vitele de muncă și uneltile agricole aduse și distribuite agricultorilor, de către Casa de gaj din Constanța, arată și orbilor, ce poate face un om de inimă, un muncitor neobosit și un bun român, pentru intensificarea și valorificarea producției agricole dobrogeane.

O adevărată campanie agricolă a întreprins d-l Mecu în Dobrogea; o campanie a cărei folos este incalculabil, dar necunoscut decât de agricultorii cari au început să și înfrize gospodăriile, însempăt cu cei dintâi beneficiarii unei munci complete și de interesate, pusă în serviciul neamului.

Înlesnirea și ajutorarea țărănilor agricultori, cari constituiau

pană acum obiectul de spoliatare a tuturor samsarilor de prin țară, nu puteau lăsa indiferenți pe acei cari prin acțiunea d-lui Mecu, primeau lovitura de moarte, văzându-și seculul izvoarele lor de îmbogățire. Ca un vânt pustitor de iarnă s'au ridicat ei, încercând acuzațiuni pe seama aceluia care din înstărire țărănilor dobrogeani și a făcut un ideal, în speranță că, soțându-l, îi vor determina să plece, lăsând pe agricultorii din nou în mâinile speculanților fără scrupule.

Dar d-l Mecu nu s'a lăsat intimidat; a cerut cu insistență organelor superioare să i se verifice gestuinea, fapt în urma căruia a primit din partea Comitetului central al caselor de Impromut pe gaj scrisori de mulțumire pentru munca depusă și pentru felul de a fi condus operațiunile, precum și înscrinarea de a conduce casele de Impromut pe gaj din întreaga Dobrogea.

Campania de muncă întreprinsă de d-l Ilie Mecu, vorbește singură în deșănț. Numai de la 1 Ianuarie 1923 până astăzi, d-sa a distribuit la trei mii de agricultori din județul Constanța **zeci milioane lei** pentru procurarea de sămânță, pe lângă că a mai distribuit și continuă să distribuie în natură pentru înalămânțari 120 vagoane grâu de toamnă; 20 vagoane grâu arnăut; 60 vagoane de orz; 20 vagoane de ovăz; 70 vagoane de porumb etc. Luând și conducerea Casei de gaj din Tulcea, d-l Mecu a pus la dispoziția agricultorilor toalemi 100 vagoane orz și 30 vagoane de porumb.

Cu riscul de a fi măhnit pe d-l Ilie Mecu prin rândurile de mai sus, mi-am îndepălinit o datorie profesională înregistrând o stare de fapt arătată opera unui modest slujbaş în toată strălucirea ei, în dorința de a servi altora de pildă.

DELAISTRU

Lipsa d-lui Marghiloman din parlament

Comentând căderea d-lui Marghiloman în alegeri și importanța ce prezintă prezența d-sale în parlamentul care urmează să soluționeze alătele chestiuni cu privire la salvarea economică a țării și să întrocă ordinea în finanțele și administrarea, presa independentă din Capitală scrie:

Dintre personalitățile marcante ale țării lipsesc și d-l Al. Marghiloman. Unii miniștri declară în public, că faptul e regretabil și adaugă că seful progresiștilor n'ar fi trebuit combătut.

În clipa în care se încearcă înfrângerea guvernului de partid; în momentul în care se ține la răstălnirea rotativă țării două partide; în momentul în care, pentru prima dată de la introducerea votului universal, se întrunește un parlament al unui partid istoric, spun ei, în aceste împrejurări omul care reprezintă tradiția, sentimental ordinii și dela partidelor istorice, nu trebuia să lipsesc.

Și totuși a fost trântit! Lipsa de abilitate a unui ministru de interne neexperimentat—se spune de către unii membri ai guvernului.

Gresala se va repara—aduugă ei; d-l Marghiloman va reuși în alegerile partiale!

Rămâne de văzut dacă faptele vor confirma aceste declarații.

Fraudele din Silistra

Mil de steri tăiați prin delict.—Beneficiu de sute de mil de lei.—Iar afacerile d-lui Ghibănescu—Sanctiunile Jaf în pădurile Statului

Ostroval care este reședința ocolului silvic Ostrov, este un orașel de vre-o 4—5000 de locuitori, a cărei administrație face de județul Constanța, dar care, din punct de vedere juridic, depinde de Silistra.

Dela 1915, inginerul silvic Popov, e transferat pe cale disciplinară dela Văngu Mare (jud. Mehedinți), ca șef a ocolului silvic Ostrov. Sub actualitatea este suspendat din serviciu și cu bioactivilor concură el fo-lului prefect Ghibănescu, pădurile statului au fost jefuite și tăiate fără împuterniciri și fără control. Și în vreme ce orice nenorocită care fura o sarcină de uscături, era dată judecării, se cărau d'n păduri mil de steri, fără pedepșă.

Ancheta ce am făcut-o în această direcție a stabilit fraude enorme și pagube incalculabile aduse Statului.

Câteva pilde caracteristice

În 1915, un fost notar, improvizat în antreprenor, obține prin licitație, din pădurea Ghiușev ocolul Ostrov, 5 parhete de pădure pe prețul de 7000 lei parchetul.

Duă război, inginerul Popov aprobă, fără contestație tăierea parchetelor, fără ca Statul să fi încasat renta anuală și diferența din creșterea pădurii, destă azi Statul ar fi luat 100000 lei pe anele parchetului, cari au dus antreprenorului un beneficiu de 200—250 mil lei.

Sanctiunile

Toate acestea sunt fapte conștiente oficial și împreună cu multe altele formează cuprinsul unui dosar înaintat, la timp, Casei Pădurilor de către d-l Inspector silvic Bosie.

Raportul d-lui Inspector a avut ca urmare suspendarea d-lui Teodor Popov și trimereterea lui la judecarea constituției de disciplină.

În lipsa titularului, conducerea ocolului silvic Ostrov a fost încredințată de către Casa Pădurilor, în mod provizoriu d-lui inginer silvic Stănescu. Deși înconjurat de un personal învechit în reie, noul șef al ocolului Ostrov a reușit să puie puțină ordine și să împedice jaful.

Nu credem ca tocmal aceste bune intenții ale d-lui Stănescu și munca ce o depune pentru apărarea statului Statului să aibă vre-o legătură cu faptul că titularul suspendat a primit ordin telegrafic să rămăie la locul său.

Ar trebui o mușama prea mare pentru acoperirea jafului din atâtea păduri.

Situația din Grecia

Buc. 14 Martie.—Din Grecia se anunță că după demisiunea guvernului Gannaris, și în urma înscrinării d-lui Stratos de a forma noul guvern, toți ofițerii venizeliștii greci aflați în Constantinopol au hotărât să se reîntorcă în țară pentru a-și rețua locurile.

VALUTA

Cursul leului lipșește.

Eliberarea contig. 1920

Buc. 14 Martie.—Dela ministerul de război se comunică în mod oficial că s'a hotărât eliberarea la 1 Aprilie a contiguității 1920.

Ultimele știri politice

Buc. 14 Martie.—Cu privire la atitudine partidul național, acesta n'a luat până acum nici o decizie și se crede că nici nu va lua, până la deschiderea parl. mentului.

Unii dintre conducători sunt de părere ca șeful partidului să se abste de la solemnitatea deschiderii parlamentului, pentru a participa în armă la discuțiunea validărilor.

O hotărâre se va lua după clarificarea situației parlamentare. În rândurile conducătorilor țărăniști, predomină părerea de participare la lucrările parlamentului.

Incheierea convenției dela Belgrad

Ultimatumul trimis Bulgariei

Buc. 14 Martie.—În urma instrucțiunilor primite dela d-l V. Brătianu, delegația noastră la Belgrad a încheiat un acord între Grecia, România și Mica Antantă cu scopul ca România să sprijine Grecia, în cazul când ar fi atacată de Bulgaria.

S'a mai hotărât deasemeni să se trimită o somațiune guvernului din Sofia, aducându-i la cunoștință ca imediat să ia măsuri pentru stăpînirea bandelor de comitați ce jefuiesc populația din Dobrogea, Macedonia și Tracia. Această somațiune e redactată în termeni foarte drastici și este scobită în cercurile politice ca un fel de ultimatum.

Revărsarea Dunării

Hârșova 13 Martie.—Apele Dunării crescând necontrolat, au început să se reverse asupra satelor din apropiere.

Satul Vada Olt este complet inundat; Comuna Oltina care este așezată în vale, a fost inundată în timpul nopții. Locuitorii surprinși au luat-o la fugă; 25 vagoane de orz și 35 vagoane de fasole, ce erau depozitate în cea comună au fost luate de apă.

Populele sunt de câte-va milioane.

Astfel de inundații au fost înregistrate și în comunele Mărculeanu, Răsova și Popal. Acum o săptămână orașul Cerna-Vodă era sa fie inundat, dacă nu se lua la timp măsuri de apărare. Ingrădmădindu-se sacii cu ciment pe chei, astfel că în câteva ceasuri orașul ar fi putut să zăcă sub apă.

Trei zile populația a fost coprinșă de panică. S'au luat măsuri de apărare a satelor expuse pericolului de a fi inundate.

Sporirea salariilor funcționarilor

Buc. 14 Martie.—În cerurile funcționarilor din Capitală a circulat ieri șvonal că ministrul de finanțe a hotărât sporirea primei de scumpete cu începere dela 1 Aprilie.

O delegație a funcționarilor s'a prezentat imediat d-lui Vintilă Brătianu care a promis că solarile nu vor fi reduse și va avea loc o sporire a salariilor din fondul de 80 milioane acordat de comisiunea bugetară în parlamentul trecut.

Prinderea unui exerec internațional

Buc. 14 Martie.—Eri după amiază a fost prins în Capitală de către agenții siguranței, un exerec internațional care sub diferite titluri pompoase, a reușit să însocească de la diferite bănci, sume ce ajung de 2 mil. Astăzi i se va confirma mandatul de arestare.

Note

S'a făcut de multe ori constatarea că, după război, numărul publicațiilor periodice cât și întâmplătoare, a crescut în țara noastră într-o măsură neobișnuită. Această afiuență se datorește în mare parte nevoii de a se citi cât mai mult—se ține dar către o educație a inteligenței.

Atâtă numai, că o bună parte dintre publicațiile apărute, poartă pecetea sensibilității, căutându-se par că să se pervertească sufletul cititorului, deși o bună parte din operele create, se pare că sunt date la iveală tocmai ca să ferească societatea de rău.

Se știe însă—și poporul a concretizat printr'un proverb bine înțeles, influența dezasturoasă a răului: „Vorba rea se duca ca tunul!”

O datorie elementară se impune părinților, de a cerceta tot ce citesc copiii lor în afară de cărțile de școală; acelaș rol de seamă îl au și educatorii, învățătorii de ori ce grad, de a cerceta în deapoaure viața intelectuală a școlărilor pe cari îi conduc.

Căci la fle care vitrină, alături de florile literaturii românești și strelce—originale sau traducerii—hăldăușe și dugmăni gândurilor bune, urmăresc din colțul lor privirea doritoare a tineretului de aști cămăni multe despre viața și sub toate ale ei aspecte.

Vanile din Vasil

Specula cu fabricatele regiei

Se știe că în lipsă s'a dus mai cu seamă la noi de acest articol alimentar de prima necesitate. Sunt dessemenea cunoscut intervențiile și protestele în urma cărora de bine de rău, într-o bună zi am putut să avem sare și noi.

Acum s'a durat prea mult și, fie din neglijența noastră, fie din răutatea altora, sarea a lipsit din nou. În ultimele zile a sosit—în sfârșit—un vagon de sare de lui—vorba alina. Distribuția însă la chitocșii pentru vânzare, s'au găsit de-bilanți cari au prelinș prețul îndoit pentru parchetul pe care, deslăsit, se știe, s'atlat a imprimat costul sărei, plătându-se în modul acesta 530 și 4 lei pachetul.

Am întrebai rândul trecut, cu ocazia fișărilor; întrebăm și acum, cu ocazia sărei; Nu se găsește nici o măsură de lunt contra speculei cu articolele regiei monopolizatorilor statului?

Din Balci

Moartea unui bandit.—S'a aflat că unul d'ntre bandiții cari au atacat luna trecută în Caverna pe bogătaşul Căușogiu, când a fost ucis un cumnat al acestuia, a murit într'un spital din Varșina în urma rănilor căpătate, probabil împușcat în lupta ce a dus acest în aceeași seară, în satul Mihai Bel, când a atacat și un alt gospodar din acel sat.

Casa de Impromut pe gaj a agricultorilor și industriașilor din Jud. Constanța

COMUNICAT

Se aduce la cunoștință agricultorilor că la Casa de Gaj Constanța, a sosit un transport de orz și grâu arnăut de cea mai bună calitate.

Pres. Casei de Gaj Constanța ILIE MECU

Deleg. Centr. Coop. Silvic D. Stoianovici

Din Oras

Prinderea unui hoț.—Iosif Helberly originar din Transilvania, în serviciul agenției de vapoare „Avghenios” din localitate, fiind trimis de casierul societății cu suma de 10 mil lei, pentru a-l schimba, întâlnindu-se cu Saba Janos s'a înțeleș cu acesta să fugă cu banii ce i-au fost încredințați.

Casierul agenției „Avghenios” după câte-va ore de așteptare, văzând că Iosif Helberly nu mai sosește, a anunțat poliția de această dispariție; cu urmărirea fugărilor fiind însărcinat agentul de Siguranță Dumitrescu, acesta a reușit să prindă și să aresteze asenă în stația Palaz, pe servitorul necredincios.

La percheziția ce i s'a făcut s'a găsit asupra lui întreaga sumă de bani. Cu acele deștate, el a fost înaintat parchetului.

Reclamații.—D. Abramovici comerciant pe strada Cerol, a reclamat poliției că aseră rău făcătorii i-au furat o bară de alamă dela vitrină.

Vagabonzi.—Ion Astalau, G. Ciutaru, Robert Maer, Dumitru H. Mihai, Costin Gheorghe, Ion Popescu și Roman Vasile, fiind găsiți vagabonând prin oraș, au fost condus la poliție pentru a fi trimiși la arma lor.

Mamă denaturată.—D-nul Gheorghi din strada Dumbrava Rosie 47, a reclamat poliției că eri dimineață a găsit abandonat pe stradă un prunc de sex masculin, născut de vre-o 2—3 zile.

Copilul a fost încredințat familiei numitului, până la dovedirea mamei deșturate.

Scandal.—Maxim Dumitru din strada Cuzs Vodă 51, a meșt de băuțari a provocat scandal la varietelul Macedonia. Condus la poliție a fost reținut și dat judecării.

Moarte subită.—Gheorghe Pitea din serviciul poștei locale, pe când descărca niște colete din trenul accelerat, a căzut și murit subit.

Anunțându-se autoritățile, la fața locului a sosit d. prim procuror Alb Dumitrescu, care a dispus transportarea cadavrelor la morgă și facerea autopsyi.

Hoț prins.—Brigada de siguranță locală a arestat eri în g ră pe individul Ion G. Cojoi, căruților dela depoul c. f. r. Constanța, care a furat un geamantan cu haine, ghete și alte efecte, el d-lui Datt Ignat. Cu actele deștate el a fost înaintat parchetului.

Pugaș arestat.—Individul Dodu Ioan, a fost arestat eri în gară, în momentul când fara din buzunaru d-lui Gavril Băcescu suma de 600 lei și mai mulți dolari de argint.

Cercetările continuă.

NOTARIAT

Vânzări.—Bernard Holțtein vinde una casă din Silistra d-lui V. T. Popescu cu suma de 5 mii lei. Primăria Constanța d-lui Dumitru C. Nicola un loc de casă pe strada Mihail Coșcu cu preț de 802 lei. Neim Bulat vinde lui Agi Menau una casă în comuna Cărnara, cu 5 mii lei. Petre Sava d-nel Iuliana V. Panta 10 hectare pământ la comuna Caracomer, cu 10 mil lei. Paraschiu Predescu lui Constantin Pellicuda, trei loturi de casă în satul I. C. Brătianu cu 2 mii lei. Niță Popescu lui Iancu Georgescu 2 hectare pământ în comuna Bairamdele cu 3500 lei. Primăria Constanța lui Enache Lazăr un loc de casă cu 600 lei.

Literare

DOBROGENII

de N. DUNĂREANU

De când vreoia liberării Dobrogei de hoardăle asiatică a ajuns o realitate, pribegii cari se răscălăd au prin toate colțurile Barabari și a Moldovei, încep a se întorc în casele lor.

Îi văd silnic revărsându-se pe străzile lănelușii, dărbiți, feret, copii, stăbi, ofiții de suferință, zădărețoi, căcându-și cu greu calabățelele rămurii, în cărutele hodogorite, tremurătoare lăinate și în grămădile ne-apre porți, unde în așteptarea unui vapor, cu să-l aducă acasă, aprind focul și cu ochii aprinși de

sufăriniș, privesc neliniștiți peste Dunăre, spre Delta, unde de zare, din ceață, răsar, albiți de zăpadă, munții Dobrogei.

De într-i în vorbă cu ei își răspund îngânduri: știm că nu ne-a mai rămas nimic, că bulgarul ne-a luat tot, dar ne ducem acasă.

Căși simplitate și duioșie în vorbele acestea: ne ducem acasă.

Fecare dintre cei plecași se rețorc mai puțin, căci nu e familie care să nu li lăsat, prin cimitirele îndepărtate sau în pădurile pe unde se popo-

sit, un frate, o soră, ori un copil, și totuși n'au pe alimenți pângăndu-se.

Poate că suferința le-a împietrit sufletele, ori războiul acesta grozav, ne-a deprins cu ideea că a muri este un lucru mai ușor de cănt ne închipuim.

Printre ei sunt multe femei, puțin bătrâni și copii, cari au de rareori încep a plânge: mi-e foame.

Sunt și soldați demobilizați cu fețele uscate de chin, cu răniile nevădate încă, soldați credincioși steagului și pe cari desigur că țara îi va răscălăti pentru suferințele și vitreji lor.

Uaoroi, printre grupurile de băneari, înălțase camarazi din regi—entul cu care am luptat, gospodari cinstiți cu cari am împărțit zilele grele de

lupte și suferințe, ce păreau că n'are să mai aibă sfârșit.

Pe unul dintre aceștia l'am întâlnit eri, în satul Lescar Cătagiu din fața Ismailului. Tocmai se coborâse din barca care îl trecuse dincolo, când a dat cu ochii de mine.

—D-tră aci domnule Sublocotenent!

M'am uitat la el, ochii mi s'au luminat de bucurie.

—Tu ești aici, tu Tarlică? —Da... dar d-tră cum și de unde? N'ajî plecat acasă? —Nu, întâi rățăcesc printre voi, mă uit la cei cari pleacă și mă intrătesc că nu mă pot duce și eu.

—Și acum la unde te duci? —Așă la Marghilol.

—Bine dar e noapte, iutu-neric, noroi și delta încălășită, poți rățaci, ori de peste vre-o țară... Tarlică se uită în mine răzând, apoi clatină din cap. Eu să mă tem d-le Sublocotenent... apoi după câteva clipe.

—Ce stăm aici, mă erțăi, dar vreau să vă cunosc... are la Albun niste rachiu bun... om mai vorbi de una de alta, mi-era așa dor de d-tră.

Am primit. Tarlică mergea înainte, cu în urmă; deși crăma nu era așa departe, drumul era foarte greu. Tarlică facea niște pași de uriaș și când se oprea în loc, îl vedeam chibul asupra, lătușcat, cu o barbă mare, pe care vântul de seară i-o restira peste man-

tasu verzule, ca o condă de pășare uriașă.

Ochi lui mici vărăi în fundul unor orbite aspre și umerate de uriaș, făcuse pe prietenul meu C. să-l porecească „Ursus”. Dar nu degeaba. În lăptele din Dobrogea, l'a scăpat de moarte pe ofițerul B. omorând cu o lovitură de pat de pușcă, pe un bulgar, care ascuns după o câtină, trăgea la ei noștri fără să poată fi descoperit. Om de nădejde, puteai să le încrezi în el și să l trimiți eri unde era periculol, că nu se dădea la față-ri dela greu.

Într-o noapte neagră, cu ploaie și vânt tarbat, la Fulga-Degetaru, înconjurat de nemii, el a scăpat drapelul regimantului prin focul de mitraliere al inamicului.

În refacere, iarna întregă m'a slujit cu credință, cum rar o găsești. El mă spăla, îmi făcea de mâncare, îmi făcea focul și noaptea când veneam dela căle un joc de cărți, Tarlică de ar fi fost oricât de o-bosii, sărea din somn ce ars, imi scotea cismele, imi făcea ceaiul...

Uaoroi, între soma și viață, îi auzem oftând... Bulgare... Bulgare... tu-ajî bălăt joc de casa mea... Alie ori gema cu durere... O țete mlie, unde or fi ele... trebuie să te fi dus soara mea în grindurile dela Sf. Gheorghe, acolo sunt locuri nepărușate.

(sfârșitul în numărul de mâine)

D-l avocat Al. Gherghel ini are biroul și localia pe str. Unirei No. 7.

